

Skolen og samfundet 1974-1976

Af GUNHILD NISSEN

April 1974

Skolen og samfundet er et efterhånden hyppigt tilbagevendende tema i debatten om folkeskolen. Styrkelse af samarbejdet mellem skole og erhvervsliv er et af nøgleudtrykkene, mens styrkelse af samfundets ansvarsfølelse overfor skolen er et andet. F. eks. udtaler fhv. undervisningsminister K. Helweg Petersen den 4.4. til Politiken, at det er påkrævet, at folketinget i de kommende år diskuterer, hvilke opgaver skolen har i et samfund under hastig forandring. I nær forbindelse med de ovenfor anførte synsvinkler drøftes styrkelse af folkeskolens elementære fag, indskrænkning i antal fag samt større indragelse af samfunds- og erhvervslivsfunktioner i undervisningen – praktisk som teoretisk.

4.4. Under forespørgelsesdebatten i folketinget vedrørende integrerede læreruddannelser – i anledning af stop for RUCs forsøg med sådanne – lover UM Tove Nielsen nedsættelse af et udvalg til gennemarbejdelse af problemerne. 9.4. Fra UM meddeles, at søgningen til HF-kurser er 20 % mindre end året før, en nedgang der er langt større end den forventede. Også gymnasierne har konstateret svigtende interesse.

11.4. Und.- dir. Asger Baunsbak-Jensen behandler i Berl. Tid.s kronik emnet disciplin, hvorunder han anbefaler, at en læreransættelsesprocedure indeholder drøftelse med ansøgere af bl. a. deres »holdning til, hvad der er væsentligt i opdragelsen og dermed igen i skolens miljø«. I et interview udtaler A.B.J. sig om perspektiver ved opbrydning af skolesystemet, så folkeskolens unge får mulighed for at have praktisk arbejde og dog fortsat skolegang, herunder aftenskoleundervisning og stykvis eksamenserhvervelse.

17.-18.4. En række dagblade gengiver hovedlinier fra det undervisningsministerielle udvalg vedr. en reform af lærerudd., bl. a. at en 12-årig skole- og erhvervsuddannelse bør følges af en samordning af læreruddannelsen for hele dette uddannelsesforløb. 18.4. De uddannelsessøgendes Samarbejdsudvalg (DUS) stiller krav om 22.000 kr. i uddannelsesstøtte for samtlige uddannelsessøgende over 15 år. 19.4.

UM Tove Nielsen afgør fordelingen af midlerne indenfor Statens Uddannelsesstøtte til fordel for gruppen over 18 år. De 16–18-årige opnår ingen opregulering af de gældende beløb, herunder ingen pristalsregulering.

Maj

2.5. UM Tove Nielsen opsummerer i dagbladet *Aktuelt* hovedpunkter omkring folkeskolereformarbejdet. Det fremgår, at på regeringspartiet Venstres program er: styrkelse af dansk og de praktiske fag, afsluttende prøve, evt. i form at en i enkeltfag opløst realeksamen, og formålsparagraffens udformning i retning af vægt på bibringelse af solide kundskaber i de grundlæggende fag samt på opdragelse til medansvar. Derudover nævnes regeringens arbejde på at styrke forældreindflydelsen i skole spørgsmål. 6.5. Formand for folketingets undervisningsudvalg Ingolf Knudsen (CD) oplyser til dagbladet *Information*, at folkeskolereformforslaget ikke kan forventes færdigbehandlet i indeværende samling og heller ikke senere kan forventes vedtaget i den foreliggende form. 14.5. En central styring af skolernes forbrug af undervisningsmaterialer sikres øgede muligheder gennem de funktioner, der tillægges den nyoprettede Landscentral for undervisningsmidler. Centralen skal udforme forbrugervejledninger for bøger, film, bånd og apparater. I dagbladet *Politikens* interview med den ny sekretariatsleder Knud-Eigil Hauberg-Tychsen understreges det, at forbrugervejledningen skal give oplysninger om et materiales tekniske og faglige egenskaber og »beskrive dets pædagogiske kvaliteter uden ligefrem at vurdere dem«. 14.5. På Danmarks Lærereforenings (DLFs) repræsentantskabsmøde kræver formanden Jørgen Jensen forøgelse af lærertimforbruget pr. elev og udelukkende ansættelse af læreruddannede undervisere i Folkeskolen under hensyn til den forudsatte overproduktion af folkeskolelærere. Endvidere ønskes timetallet til rådgivning af elever og forældre udvidet. 29.5. Berl. Tid. bringer udtalelser fra skolefolk og erhvervsfolk i anledning af en undersøgelse fra Hørsholm kommune, der viser, at 483 ud af 632 elever i 8.–10. klasse har erhvervsarbejde, heraf mange i betydeligt omfang. DLFs formand Jørgen Jensen ønsker elevernes kontakt med erhvervslivet ind under ordnede forhold og underdir. E. Tøttrup, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), erklærer sig positivt indstillet overfor et udvidet samarbejde

med folkeskolen. – Blandt udtalelserne går flere ud på, at kedsomhed i skolen er en væsentlig baggrund for det meget erhvervsarbejde, eller – sagt på en anden måde – politikerne indførte 9 års undervisningspligt uden samtidig at give eleverne flere undervisningstilbud. 30.5. Til Fyns Tidende udtaler formand for folketingets undervisningsudvalg Ingolf Knudsen, at udvalget kan forventes at lægge op til en lovgivning, der øger undervisningstilbuddene for folkeskolens ældste klasser gennem et samarbejde mellem folkeskolen og den kommunale ungdomsskole. Samarbejdsforsøg er løbende i flere kommuner. Samme dag orienterer Aarhus Stiftstid. om et færdigudarbejdet tilbud til skoletrætte elever i Aarhus kommune om 3 timers daglig ungdomsskoleundervisning på eftermiddage kombineret med erhvervsarbejde om formiddagen.

Juni

6.6. Efter truende splittelse om betænkningen vedr. Ålborg Universitetscenter enes et flertal i folketingets undervisningsudvalg om en formulering på det centrale stridspunkt, integreret læreruddannelse; mulighederne for og ønskeligheden af en sådan ved ÅUC skal undersøges. 13.6. Folketinget vedtager ny skolestyrelseslov, der medfører en administrativ forenkling samt udvider skolenævnenes beføjelser vedr. budget og administration af bevillinger for den pågældende skole, vedrørende undervisningsplanen og vedrørende udtaleret ved læreransættelser. 17.6. Som et af mange eksempler på lokale initiativer til forbedring af erhvervsoplysningen blandt folkeskolens ældste elever kan man se Odense skolevæsens forsøg med et samarbejde mellem arbejdsmarkedets organisationer og folkeskolen, omtalt i Fyns Tidende. Der udarbejdes materiale efter fælles forarbejde og undervisningen kombineres med praktikophold og med arbejdsmarkedsrepræsentanternes besøg på skolen. Und.-dir. Asger Baunsbak-Jensen kommenterer initiativet meget positivt og tilføjer oplysning om forestående konferencer om bl. a. erhvervsorienteringen og samarbejdsmulighederne. 18.6. Erhvervs- og fagforeningsrepræsentanter udtaler sig til Berl. Tid. om erhvervsoplysningen. DASFs formand i Romsø har gennem sin praktiske deltagelse oplevet, at næsten halvdelen af 9.-10. klassernes elever ikke vidste, hvad en fagforening er. Hans Glendrup, Dansk Arbejdsgiverforening, erklærer rammerne for erhvervsvejledning for løse – også i det

seneste skolereformforslag —, og undervisningsinspektør Søgård-Jørgensen, UM, efterlyser øget fleksibilitet og individualisering og mener, man bør søge konfrontationer, der bevidstgør om forholdet mellem skolen og livet udenfor den. 18.6. UM Tove Nielsen fremlægger forslag til ny lov om fritidsundervisning, der øger deltagerbetalingen fra en sjettedel til en trediedel og desuden udvider de kommunale myndigheders indflydelse, herunder giver mulighed for tilskudsudgifter til radio-tv-undervisningsmateriale. 29.6. Det nødvendige Seminarium nægtes tiladelse til at starte en ny årgang, før den første har gennemført hele uddannelsesforløbet. Seminariet fortsætter derfor med alene de 90 elever, der startede for 2 år siden.

Juli

18.7. E. Tøttrup, DA, udtaler sig overfor Kristeligt Dagbl. til fordel for øget fritidsundervisning og andre former for løbende uddannelsesformer, fremfor forlænget skolegang. I øvr. bemærkes, at elevernes grundlag i dansk og regning er for spinkelt, når de starter i erhvervs-virksomheder, og at folkeskolen i for høj grad vænner eleverne til, at arbejde skal være lystbetonet. 20.7. Billedet for de unges uddannelsessøgning er ændret i retning af større interesse for teknisk-naturvidenskabelige fag ved læreanstalterne, og der er nedgang i ansøgetallet til lærerseminariet. Trods den generelle afmatning i uddannelsessøgningen, som tilskrives frygt for senere arbejdsløshed, fastholder UM Tove Nielsen, at det formodentlig vil være nødvendigt med en adgangsbegrænsning til de højere uddannelser fra 1975. (Berl. Tid.). 22.7. Folkeskolens historieundervisning er emnet for Krist. Dagbl.s kronik ligesom mange andre indlæg i sommerens dagblade. Hovedtendensen i indlæggene er dels bekymring over udviklingen bort fra indholds- og kontinuitetsbåret historieundervisning til metodeindlærende kildebehandling, dels bekymring over nedskæringen af det reelle og formelle timetal for faget.

August

2.8. I Vejle Amts Folkeblad skriver skolekonsulent Viggo Larsen, Ringkøbing, om »mode« i at henvise til specialundervisning. Der foreligger en fare for, at den øgede udskillelsespraksis implicerer en

uacceptabel udvidelse af afvigerbegrebet, hvor en overvejelse over ændring i omgivelserne, herunder skolen, burde være dominerende. 12.8. Dagbl. Politiken meddeler, at Folkeskolens Læseplansudvalg har fået UM Tove Nielsens tilladelse til at udsende sine »faghefter«, resultatet af flere års arbejde omkring indholdsreform af folkeskolens fag. Hefterne udsendes uden den blåstempling, der kunne være ved, at UM var afsender. — Iflg. dagbl. Information har UM Tove Nielsen i TV bebudet fremsættelse af forslag til revision — ikke reform — af folkeskoleloven. Blandt revisionspunkterne nævnes opsplitning af afgangsprøver forbundet med afskaffelse af realeksamen, flere praktiske fag indført, styrkelse af faget dansk samt forventelig en formålsparagraf, der afviger fra det socialdemokratiske forslag. 15.8. Et netop nedsat revisionsudvalg for folkeskolelæreruddannelsen skal iflg. dagbl. Politiken arbejde med justeringer af uddannelsen på baggrund af indhøstede erfaringer. Genstand for udvalgsformand Tage Kampmanns opmærksomhed er bl. a. mødefriheden og de mange eksamensopgaver for lærerstuderende. — I en samtale med samme blad anbefaler und.-dir. Asger Baunsbak-Jensen daghold til arbejdsløse under den kommunale aftenskoleordning og et øget samarbejde mellem folk fra fritidsundervisning og folk fra socialvæsenet om at hjælpe tidligere skoletabere igang med fritidsundervisning. 21.8. Et debatoplæg fra DLF vedr. revision af folkeskoleloven går iflg. Berl. Tid. imod indførelse af enhedsskole, idet delingen i en almen- og en reallinie ønskes bibeholdt. Gennem en 30–50. mill. kr. udvidelse af rådgivnings- og studievejledningsordninger skal de unge selv vælge, om eller i hvor mange fag de vil indstille sig til afsluttende prøver. Det obligatoriske timetal foreslås sænket i de ældste klasser, hvorved eleverne gives mulighed for deltids-erhvervsarbejde. Med hensyn til styrkelse af dansk og praktiske fag er oplægget sammenfaldende med UM Tove Nielsens planer. Tilbageholdenheden m. hens. t. større ændringer begrundes af formanden Jørgen Jensen med henvisning til en realistisk vurdering af disponible ressourcer. 23.8. Iflg. dagbl. Information er der i folketingets undersyningsudvalg opnået enighed om ikke nu at begrænse de videregående uddannelser til højst 30 % af en ungdomsårgang, som det var foreslået af UM Tove Nielsen. Ikke før uddannelses- og erhvervsmuligheder for de resterende 70 % er nærmere klarlagt.

September

1.9. I et interview med Morgenavisen Jyll.-Posten erklærer formanden for folketingets undervisningsudvalg Ingolf Knudsen sig rystet over, at en del seminarielærere har en helt klar politisk linie, og at de lærerstuderende ser det som deres opgave at videregive deres egne politiske ideer til de børn, de skal undervise. Skolen må ikke blive en politisk kampplads. 7.9. Formanden for Gymnasieskolernes Lærereforening (GL) adjunkt Kurt Stolt, går i en udtalelse til Aarh. Stiftst. imod planerne om statsgymnasiernes overgang til amterne. Det vil både ramme ensartetheden og niveauet i gymnasiernes undervisning, siger han under henvisning dels til amtsadministrationens manglende pædagogiske kompetence, dels til frykten for, at økonomiske hensyn skal blive sat over pædagogiske. 3.9. I en række dagblade offentliggør und.-dir. Asger Baunsbak-Jensen sine synspunkter på samarbejdet mellem skole og arbejdsmarked. Han appellerer kraftigt til begge arbejdsmarkedets parter om at gå positivt ind i et samarbejde om de unges adgang til relevante erfaringer i det praktiske arbejdsliv. Emnet er også i øvrigt genstand for flittig behandling i dagspressen. 22.9. »Morgenposten«: UM Tove Nielsens påbud om indskrænkning af antal hold på lærerseminarierne fra 1975 vækker stærke protester fra Dansk Magisterforening. Det vil føre til 900 færre lærerstuderende, indskrænkning i studiernes fagække samt et stort antal arbejdsløse seminarielærere. I senere indlæg om spørgsmålet lægges hertil bekymring for øget geografisk skævhed i liniefagstilbud, foruden at det påpeges, at en femtedel af folkeskolens nuværende undervisere er uden læreruddannelse.

Oktober

8.10. Til »Land og Folk« fortæller lærer Steen Achton om formålet med oprettelse af »basisgrupper« blandt socialistiske lærere i folkeskolen. Herunder nævner han problemer som: de daglige praktiske konsekvenser af sprog- og sprogkodeteorier, hvilke materialer der egner sig bedst til orienteringsundervisning, til dansk, til matematik, hvilke kataloger der findes over gode film om de og de emner og over socialistiske børnebøger.

13.10. Und.-dir. Asger Baunsbak-Jensen appellerer i et interview i Berl.Tid. til folkeskolens forældre om at være på vagt overfor en-

sidig politisk og religiøs indoktrinering i folkeskolen. »Folkeskolen og børnehaver bliver visse steder i disse år præget af yderliggående marxistiske lærertyper, der vil omforme samfundet. De har ikke lov til at misbruge folkeskolen. Den politiske kamp må ikke foregå i skolen. Men vi oplever en udvikling, hvor visse fanatiske lærere udøver et tyranni. For mange lader sig overrumple af pædagogiske principper, som har et skjult politisk sigte. . . . Folkets skole må ikke misbruges til en privat, ensidig politisering, fordi den vil ødelægge børnene«. »Jeg mener, det er nødvendigt, at skolekommissionerne som indstillende lærermyndighed [lærerindstillende myndighed] må drøfte med enhver ansøger, hvordan hans skolesyn er«. 14.10. bakkes A.B.-J. op af UM Tove Nielsen, der retter en indtrængende appel til forældrene om at gøre deres indflydelse gældende, og af Ingolf Knudsen, fmd. for folketingets undervisningsudvalg, der mener, at lovændringer kan beskytte mod marxistisk indoktrinering, og at indoktrinerende lærere må tage konsekvensen og f. eks. gå til en friskole. Blandt dagens dagbladsledere kan plukkes flg. med en ikke ringe repræsentativitet: »Lægeløfte – lærerløfte« (overskrift i Fyns Tidende). Sjæll. Tid.: »For adskillige forældre . . . vil det være en betryggelse, at de centrale skolemynigheder er opmærksomme overfor faren og parat til at sætte ind mod den efter bedste evne . . . Men det er slet ikke tilstrækkeligt . . . Det er forældrene, der i hver eneste kommune skal komme deres børn og det overvældende flertal af lærerne, som vil bevare en fri og god skole, til undsætning«. – Til Berl.Tid. udtaler fmd. for Kommunernes Landsforening, borgmester Jens Mathiasen, Herning: »Jeg tror, at det er et lille mindretal af lærere, der indoktrinerer i marxistisk retning i skolerne. Men de arbejder effektivt, så det er påkrævet, at forældre har et vågent øje for, hvad der sker . . .«, og fmd. for foreningen Skole og Samfund Eigil Brinch siger »Vi må præsentere børnene for en stillingtagen til væsentlige livsspørgsmål, også politiske . . . Der er . . . brug for et meget snævert samarbejde mellem lovgivningsmagten, skolen, lærere, forældre, og elever«. Fmd. for DLF Jørgen Jensen til Krist. Dagbl., bl. a.: »Jeg er ganske enig med und.-dir. A.B.-J. i, at der ikke må finde politisering sted i den danske folkeskole . . . Jeg skal ikke afvise, at man måske kan finde enkelte eksempler på politisering i marxistisk retning i folkeskolen, men jeg kan ikke give und.-dir. medhold, når han i generelle vendinger hævder, at lærerne i folkeskolen påvirker børnene i marxistisk retning . . . DLF har ikke fået

nogen konkrete klager forelagt over lærere, som skulle have gjort dette eller hint. . . . Vi må passe meget på, at vi ikke får ansættelsesforhold herhjemme som i Vesttyskland, hvor det politiske tilhørsforhold er afgørende i en ansættelsessituation«.

15.10. Leder i morgenavisen Jyllands Posten: » . . . Det er på tide, at de højeste ansvarlige for folkeskolen siger til, og det er rigtigt at rette henvendelsen til forældrene . . .« Leder i Frederiksborg Amtsavis: » . . . Vi har set i andre lande, hvad en sådan påvirkning fører til. Der er advarende eksempler nok både i fortid og nutid. Vi behøver ikke at gå til Hitlers Tyskland eller Stalins Rusland eller Maos Kina for at finde dem. Der er også i dagens Danmark folk, som finder det foreneligt med skolens arbejde at gøre børn til genstand for politisk indoktrinering . . .« Overskrift i Berl. Tid.: »De socialistiske lærere i gang med at organisere sig«. Ekstrabladet opsummerer situationen: »Unge pædagoger« opfordrer til, at alle tilfælde af chikane og forfølgelse rapporteres til foreningen, DKP-eren Freddy Madsen vil i et spørgsmål til undervisningsministeren opfordre hende til at tage afstand fra undervisningsdirektørens udtalelser, og centrumdemokraten, Ingolf Knudsen vil spørge Tove Nielsen om, hvad hun vil gøre mod den politiske indoktrinering«. Fra Kristl. Dagbl.s leder: »Kender vi Baunsbak-Jensen ret, er hans væsentligste ønske at få den offentlige danske folkeskole præget af det begreb, Grundtvig kaldte folkelighed. . . . Det folkelige fællesskab er det modsatte af det klassekampsbegreb, som stadig lever på marxistiske tunger. En holdning, der vil fællesskab over grænserne mellem interessegrupper og frisind overfor andre meninger«. Overskriften i dagbl. Politikens leder: »Indoktrinering. Reaktionen lever i frisindets navn.«

16.10. Fhv. UM Ritt Bjerregaard kalder iflg. Aarh. Stiftst. Und.-dir. Asger Baunsbak-Jensens udtalelser for et brud på dansk embedsmandstradition og finder dem »på sin vis ærekrænkende for hele den danske lærerstand«, mens Danske Studerendes Fællesråd (DSF) sammenligner med Mc Carthy, der hævdede at have kendskab til en række tilfælde af marxistisk infiltration, men som intet kunne bevise. UM Tove Nielsen udtaler (Vends. Tid.), at enhver folkeskolelærer, der er politisk engageret må pålægge sig den selvdisciplin, at han eller hun afstår fra indoktrinerende virksomhed overfor folkeskolens elever; i modsat fald må vedkommende gå fra folkeskolen.

Således fortsætter indlæggene i dagspresse og skolepresse, og man

finder at debatten føres over flere hovedlinier. Dels som et spørgsmål om forældrenes aktivitet i et medansvar for skolens arbejde og den påvirkning, børnene får. Dels et spørgsmål om frisindet, under hvis fane nogle vil beskytte også marxister og andre nægte dem borgerret for deres eget mangel på frisind og demokratisk sindelag. Endelig som en tredje hovedlinie spørgsmålet om en topembedsmands ansvar ved at anklage unavngivne grupper for en virksomhed, som nogle vil fordømme, andre vil kalde et sundhedstegn. Dette sidste viser så hen til et grundlæggende spørgsmål for samtlige linier i debatten, nemlig, hvad er indoktrinering? Er det holdningspåvirkning i almindelighed, fra et flertal eller fra et mindretal, eller er det uhæderlig ensidighed i undervisning, der er centralt placeret i holdningsspørgsmål? Undervejs i debatten udvides perspektivet på to planer: Skolens indoktrinering eller holdningspåvirkningsproblem sættes i forhold til det svigtende fællesskab i værdinormer i det danske samfund. Og skolens problemer sættes i forhold til sociale og økonomiske problemer i samfundet, mens hele debatten betragtes som en afledningsmanøvre fra de reelle samfundsproblemer, der afspejler sig i skolen. Under en forespørgselsdebat i folketinget den 16. okt. får UM Tove Nielsen støtte til sine synspunkter i indoktrineringsdebatten fra samtlige partier til højre for det radikale Venstre.

I dagspressen advarer to tidligere ministre fra Det radikale Venstre mod de perspektiver i debatten, som netop truer det frisind, som påstås at være det positive nøglebegreb for dem, der har rejst debatten. »Et demokratisk samfund skal ikke drive heksejagt på en eller anden formodet procentdel af lærerne«, skriver Helge Larsen i Politikens kommentar den 19. okt.

19.10. På et møde i Skive dagen før har UM Tove Nielsen udtalt, at den ny folkeskolelov først vil træde i kraft ved skoleårets begyndelse 1976. Det vil ikke være muligt at færdiggøre loven og forberedelsen af dens praktiske gennemførelse inden skoleårets start 1975.

25.10. Und.-dir. Asger Baunsbak-Jensen uddyber på skoleinspektørernes årsmøde i Ålborg de synspunkter, der lå til grund for det sensationelle indoktrinerings-interview. Hans hovedærinde præciseres her som den at mane de folkelige organer i skolens lokale styrelse til opmærksomhed overfor, at ingen »isme« erobrer den danske folkeskole. Uden at være blind for tidligere tiders indoktrinering vil han fremhæve, at netop i en opbrudstid er der stor fare for, at gamle afguder erstattes

med nye. Det må forlanges, at læreren holder sig i baggrunden med sine personlige sympatier og antipatier og ikke misbruger sin lærerstilling til at øve pression. På samme møde sagde DLFs formand Jørgen Jensen, bl. a., at foreningen er helt klart imod indoktrinering, og desuden: Vi må gå stærkt imod politiske ansættelser eller afskedigelser. Folkeskolen er bedst tjent med at have et bredt udsnit af befolkningen som lærere, og enhver lærer skal gøre sit arbejde på en sådan måde, at elevernes forældre kan have tillid til skolen.

November

1.11. UM Tove Nielsen dementerer overfor Vestkysten rygter om, at en række lærerseminarier skal nedlægges for at undgå overproduktion af folkeskolelærere. I stedet oplyses, at nedskæringerne skal fordeles således, at alle seminarier fortsat er levedygtige, og under hensyn til befolkningsmæssige og geografiske forhold. Undervisningsministeriet har iflg. Berl. Tid. besluttet at afskaffe Faglærereksamen, og at sidste hold afslutter sin uddannelse i 1978. Faglærereksamen blev oprettet i 1905.

6.11. UM Tove Nielsen udtaler iflg. Lolland-Falsters Folketid., at hun ønsker at liberalisere dispensationsbestemmelserne vedr. undervisningspligten i 8. og 9. klasse. Baggrunden er bl. a., at flere og flere skoletrætte elever søger dispensation.

7.11. Som svar på spørgsmål fra Ingolf Knudsen (CD) giver Tove Nielsen oplysninger om opbygning og medlemsforhold for de uddannelsessøgendes organisationer og meddeler, at hun har foranlediget nærmere undersøgelser foretaget. Interessen gælder bl. a. spørgsmålet om kollektivt eller personligt medlemsskab. (Politiken).

Det centrale Uddannelsesråd (CUR) er i færd med at udarbejde retningslinier for tilpasning af HF- og gymnasieuddannelserne til erhvervskrav. Et foreliggende udkast fra CUR tager udgangspunkt i forventet langsigtet akademikerarbejdsløshed og kun kortsigtet konjunkturbestemt arbejdsløshed i de praktiske fag, hvorfor man ønsker øget specialisering i ungdomsuddannelserne og øget samarbejde mellem de almene uddannelser og erhvervsuddannelserne. 8.11. DA tager afstand fra CURs ønsker om, at erhvervsuddannelser og almene uddannelser integreres (Dagbl. Inf.).

21.11. Folketinget drøfter indoktrinering. Herunder drøftes et forslag fra Det konservative Folkeparti om ændring af folkeskolens formålsparagraf med henblik på at sikre mod indoktrinering.

23.11. Gymnasirektorerne følger gymnasielærerne i deres modstand mod overflytning af statsgymnasier til amterne, begrundet i hensynet til at bevare ensartetheden i uddannelserne.

Blandt en række initiativer landet over, der skal støtte de unge arbejdsløse med uddannelsestilbud nævner Dagbl. Politiken Københavns Kommunes: Unge, der har forladt skolen uden prøve indenfor de sidste to år, kan ved henvendelse til Direktoratet for Skolevæsenet blive hjulpet frem til en klasse, der kan optage dem. Ungdomsskolens program vil også blive udvidet.

December

2.12. En opgørelse over tilmeldte arbejdsløse til højskolerne viser tallet 220, der overrasker Højskolernes sekretariat ved ikke at være større, på baggrund af muligheden for at tage på højskole uden at fortabe arbejdsløshedsunderstøttelse. (Krist. Dagbl.).

3.12. Odense kommune indfører et 11. skoleår som led i bekæmpelse af ungdomsledigheden. (Dagbl. Aktuelt).

8.12. Frederiksb. Amts Avis kan melde om et initiativ til oprettelse af skole for højt begavede børn. Ifølge initiativtageren tilhører de en forsømt gruppe i samfundet.

12.12. UM Tove Nielsen forelægger på et pressemøde det forslag til revision af folkeskoleloven, som regeringen ville have fremsat, hvis der ikke var blevet udskrevet valg. Det vækker skarp kritik fra politiske modstandere, at forslaget fremsættes i valgsituationen og på et pressemøde i stedet for i folketingssalen. Forslaget vil begrænse rækken af obligatoriske fag, styrke danskundervisningen, bevare afsluttende prøver efter både 9. og 10. klasse og tilbudet om i visse fag at kunne følge undervisningen på to niveauer. Der foreslås fælles prøve efter 9. klasse og valg mellem to prøveniveauer efter 10. klasse. Tysk udgår af rækken af obligatoriske fag, der indføres en »klassens time« i tilknytning til danskundervisningen, dispensationsadgangen overfor undervisningspligtens 8. og 9. år udvides, og formålsparagraffen får mindre ændringer, bl. a. indføjelser af ordet medansvar, — alt ifølge det fremsatte forslag.

13.12. Undervisningsministeriet har iværksat en undersøgelse af skolebørns alkoholvaner, som formodes at være foruroligende. — En undersøgelse foretaget af Socialforskningsinstituttet fastslår, at pigerne stadig klarer sig bedre end drengene i skolen, men erhvervsmæssigt placerer de sig langt ringere.

Januar 1975

15.1. Med konkrete planer om oprettelse af 5 nye kristne friskoler, vil der antagelig være i alt 12 af denne art inden årets udgang. De er oprettet i løbet af 4 år. (Kr. Dagbl.). 17.1. Arbejdsministeriets økonomisk-statistiske konsulent Kaj Westergaard hævder i en ny bog »Danske arbejdsmarkedsforhold 1974«, at det er nødvendigt at gøre erhvervsuddannelserne mere fleksible, hvis man skal undgå at arbejdstagere fastlåses i båse og vanskeligt kan omplacere sig i erhvervsforløbet. UM Tove Nielsen bebuder snarlig fremkomst af embedsmandsrapport vedr. unges uddannelsesmuligheder. Ministeren er meget positiv overfor en del lokale initiativer til et 11. skoleår, mens det fra lærerside bl. a. hævdes, at skolen ikke bør være »varmestue«, men at der bør være reelle uddannelsestilbud til flere unge. 18.1. Kr. Dagbl. giver en fyldig orientering om det svenske kommissionsarbejde SIA, som skal føre frem imod et forbedret arbejdsmiljø i skolerne.

Februar

13.2. Ved dannelsen af den socialdemokratiske regering som udgang på lange regeringsforhandlinger siden valget den 9. januar, bliver det ligesom i den forrige socialdemokratiske regering Ritt Bjerregaard, der indtager pladsen som undervisningsminister. Dagen efter udtaler den ny minister til dagbl. Information: Vilklårene for den uddannelsespolitik, jeg nu kan lægge frem som undervisningsminister, må klart være bestemt af, at der er et borgerligt flertal i folketinget. Sådan er betingelserne. 20.2. UM Ritt Bjerregaard meddeler, at hun vil lade forhandlingerne om folkeskolereformen foregå på grundlag af Venstres forslag til revision af folkeskoleloven, som blev præsenteret i december 1974, dog at hun ønsker en central del af formålsparagraffen i det tidligere socialdemokratiske forslag gennemført samt ændringer vedrørende niveaudeling på 8. og 9. klassetrin og vedr. karaktergivningens omfang i de ældste klasser. 21.2. Ansøgere til EFG-uddannelserne må i man-

ge tilfælde afvises på grund af stort ansøgertal, selv om antallet af uddannelsespladser er forøget fra 3400 til 6400 (Jyll. Posten). Fhv. UM Tove Nielsen fremsætter Venstres forslag til revision af folkeskoleloven i folketinget. Både i DLF og i foreningen »Skole og Samfund« er der stor tilfredshed med, at UM Ritt Bjerregaard vil lade dette forslag være tilgrundliggende, da det vil øge mulighederne for at få færdiggjort lovrevisionen inden folketingets sommerferie. Dermed vil loven kunne træde i kraft ved begyndelsen af skoleåret 1976/77.

24.2. Dagbladet Information behandler spørgsmålet om adgangsbe- grænsning til de videregående uddannelser, som folketingets undervisningsudvalg står overfor at skulle behandle, bl. a. på grundlag af et ministerielt notat, der konkluderer, at der er ulemper ved alle praktisk mulige adgangsbegrænsningskriterier, og at ulemperne i alle tilfælde vil vokse med adgangsbegrænsningens omfang.

Marts

7.3. Der er ikke flertal i folketinget for at udbetale de 165 mill. kr., som er bevilget, men ikke anvendt til unges uddannelsesstøtte. S og R i folketinget er dog enige om at søge en del af pengene anvendt til at bekæmpe arbejdsløsheden blandt unge. – Venstre har foreslået afskaffelse af de billige statslån til uddannelsessøgende til fordel for statsgaranterede bank- og sparekasselån. Ved førstebehandlingen af forslag til ny lov om folkeskolen var der en del uenighed om en række punkter. Dels er der stærkt divergerende ønsker med hensyn til formålsparagraffen, dels ønsker UM Ritt Bjerregaard faget dansk styrket ved ekstra timetal foruden den foreslåede ny »klassens time«. Partierne til venstre for S var enige om at betegne det ny forslag som et tilbageskridt i forhold til Knud Heinesens forslag fra 1972, mens alle var enige om at søge de praktiske fag styrket i forhold til de boglige og teoretiske, samt om at det haster med at få loven færdigbehandlet.

14.3. UM har nedsat et lovrevisionsvalg vedrørende EFG-uddannelserne, som bl. a. skal behandle problemerne med at skaffe praktikpladser til EFG-elever. Antallet af praktikpladser og dermed mulighederne for at gennemføre uddannelserne er meget følsomt overfor udviklingen på arbejdsmarkedet.

16.3. Formand for foreningen Skole og Samfund Eigil Brinch beklager, at det under de omskiftelige politiske forhold ikke er lykkedes Det centrale Uddannelsesråd (CUR)

at skabe de nødvendige resultater. CUR afventer stadig nedsættelsen af 3 af de fire planlagte sektorråd for uddannelsesområderne, og savner en tilstrækkelig sekretariatshjælp. — 17.3. Und.-dir. Asger Baunsbak-Jensen advarer forældre mod at vælge skoler for særligt begavede til deres børn. Dels fordi han går ind for udelt skole under hensyn til bl. a. den sociale opdragelse, det kan give for børnene, dels fordi forældre står i fare for at overvurdere deres egne børns begavelse. — 18.3. På Marienborg har UM Ritt Bjerregaard overfor folketingets undervisningsudvalg fremlagt tre ændringsforslag til Venstres skolelovsforslag, og Berl. Tid. skønner, at der herefter formentlig vil kunne blive forlig om loven og snarlig vedtagelse. Ændringerne angår formålsparagraffen, de afsluttende prøver og karaktergivning, som ønskes begrænset til 9. og 10. klassetrin og til prøvefagene, samt spørgsmålet om flere kurser af forskelligt omfang, hvor ministeren ønsker det lagt ud til lokal afgørelse, om der skal holdes forskellige eller kun et kursus. 19.3. UM Ritt Bjerregaard har iflg. Kr. Dagbl. besluttet at nedsætte et udvalg om forskolen, som skal stille forslag om, hvordan der ud fra pædagogiske, familiemæssige og samfundsmæssige synspunkter kan skabes kontinuitet mellem hjem, forskole, skole og fritidsvirksomhed. 23.3. Under overskriften »En tak for sidst« meddeler dagbl. Politiken, at UM Ritt Bjerregaard har udskiftet nogle medlemmer af CUR, som var indsat af fhv. UM Tove Nielsen. To af de medlemmer, der var indsat af den fhv. minister bevarer dog deres sæde i rådet.

April

4.4. Ved finanslovsafstemningen er der vedtaget en besparelse på 140 mill. kr., som skulle opnås ved en kraftig beskæring af folkeskolelærernes rådighedstimer. Denne beslutning står nu i modstrid med loven om forlængelse af gældende overenskomster, hvorfor det drøftes enten at opgive besparelsen eller at placere den på andre poster i UMs budget. Dagen før har der været holdt en lang række protestmøder blandt folkeskolens lærere. — Folketinget vedtager lov om ændring af uddannelsesstøtte, som dels ændrer de hidtidige rentefri statslån til statsgaranterede bank- og sparekasselån, dels inddrager de næsten 200 mill. kr. stipendiepenge, som tidligere er blevet bevilget, men ikke udelt, og dels hæver maksimumsgrænsen for den samlede studiestøtte

fra 14.000 til 16.000, hvoraf kun de 4000 kan være stipendier. Under folketingets behandling kom det til usædvanlig kraftige demonstrationer fra unge under uddannelse samlet udenfor folketingssalen og på dens tilhørerpladser. 7.4. Socialforskningsinstituttet har under ledelse af Erik Jørgen Hansen i en undersøgelse kunnet fastslå, at EFG-uddannelserne som den eneste af samtlige uddannelser for de 16-19-årige rekrutterer deres elever ligeligt fra alle socialgrupper. Kun i forholdet mellem landdistrikter og byområder fandtes endnu en skævhed, til ugunst for landdistrikterne. 9.4. En forventet nedgang i tilgangen til gymnasierne er udeblevet. Lidt flere end sidste år har ønsket optagelse. Ved EFG-uddannelserne må man afvise halvdelen af 12.000 ansøgere.

Juni

6.6. Der er nu opnået enighed mellem 5 af folketingets partier om den ny folkeskolelov. Som hovedpunkter fremhæves i dagspressen udvidelsen af danskundervisningen, afskaffelse af realeksamen og indførelse af frivillige prøver efter 9. klasse og på 2 niveauer efter 10. klasse, blandt prøvefagene er også praktiske fag, spørgsmålet om deling eller ikke deling på 2 niveauer i de ældste klassers undervisning i visse fag ligger fremme til afgørelse i skolenævn, lærerråd og skolekommission. Mange blade fremhæver, at den ny lov øger spillerummet for lokal indflydelse betydeligt, nogle ser på dette med ublandet glæde, mens andre er betænkelige ved faren for lokale minimumsløsninger med baggrund i kommunale sparebestræbelser. 11.6. Fhv. UM Tove Nielsen berømmer den kommende lov for, at karakterer, niveaudeling og prøver bevares i folkeskolen, og Ellen Strange Petersen beklager, at »udjævningsdillen« nu også får indpas i folkeskolen. 13.6. I folketinget vedtages den ny folkeskolelov af partierne, S, V, R, SF og Kr. F, for SFs vedkommende dog ikke uden alvorlige uoverensstemmelser i partiet. Loven træder som helhed i kraft fra august 1976, dog er bestemmelserne vedrørende lempede muligheder for at undgå 9 års undervisningspligt gældende allerede fra august 1975.

Juli

Hele måneden igennem bringer dagspressen en storm af kommentarer til den ny skolelov, oftest i generelle vendinger. En observaundersøgelse har vist, at 51 % af de adspurgte borgere beklagede afskaf-

felsen af realeksamen, mens kun 24 % fandt afskaffelsen rigtig. En række indlæg fremhæver nødvendigheden af at styrke erhvervsorienteringen og de unges kendskab til arbejdslivet i det hele taget og opfordrer til en øget indsats på baggrund af de nye muligheder loven giver, og idrætslærere stiller krav om øget timetildeling til idræt under henvisning til den opsigtsvækkende dårlige kondition, der er målt blandt skoleelever.

August

9.8. Fyns Stiftst. behandler emnet skolebøger i et interview med leder af skolecentralen i Odense, Rich. Tolstrup. Strømmen af nye bøger er så stærk, at forældrene i praksis må lade det blive lærernes afgørelse, hvilke bøger, der skal bruges. Forældrene kan i virkeligheden kun udnytte deres ret så vidt at de evt. kan protestere og få nedlagt forbud mod bestemte bøger. En ændring af ophavsretsloven er opkrævet, udtaler R.T., da det i virkeligheden ikke er muligt for en lærer at opfylde sine undervisningsmæssige forpligtelser vedr. bl. a. individualisering uden at overtræde ophavsretsloven. 11.8. Dagbl. Politikens leder beskæftiger sig med forældrenes forhold til skolen under den ny lov, beklager, at det radio- og TV-kursus om ny lov og ny pædagogik, som 1/4 af landets lærere har meldt sig til, er udformet i et sprog, som gør det umuligt for mange forældre at følge det, og fremhæver vigtigheden af, at forældrene så på anden måde får tilstrækkeligt kendskab til den ny skole til, at børn og forældre kan forstå hinanden ret, når de taler om skolen. 12.8. Hverken i UMs direktorat for Folkeskolen m. v. eller i DLF har man noget overblik over antal og placering af de 11.-klasser, som iflg. dagspressen er oprettet en del steder. 11.-klasserne er rent kommunale, 15.8. Iflg. Weekendavisen er elevtallet i friskolerne i de sidste 5 år steget med 33 %, mens folkeskolens elevtal kun er steget med 8,5 %. Formand for Dansk Friskoleforening, Laurits Kjær Nielsen, skønner, at folkeskolens egen udvidede interesse og debat om forældreindflydelse stærkt har bidraget til interessen for friskoler. Det er de positive forældre, friskolen får, siger han, ikke glistrupske protestfolk eller folk, der reagerer mod seksualundervisningen. 20.8. Den europæiske Menneskerettighedskommission har afgjort sagen om tvungen seksualundervisning i de danske skoler med det udfald, at Danmark erklæres ikke skyldig i brud på konventionen.

Den danske familie, der havde rejst sagen søger nu at videreføre den overfor Den internationale Domstol. 24.8. På Foreningen for Folkehøjskolars møde besluttedes det at kræve forbedrede tilskudsordninger, dels på baggrund af den nye udfordring med arbejdsløse på højskole, dels for at få kontakt med videre kredse gennem korte kurser og øge mulighederne for at folk med børn kan komme på højskole. 27.8. I dagbl. Vestkysten redegør projektleder Flemming Svejstrup fra Sydjysk universitetscenter for et af flere forsøg med at integrere debile børn fra åndssvageforsorgen i normalskolemiljøet. Erfaringerne har været positive over al forventning.

September

2.9. Folkeskolens Forsøgsråd støtter et forsøg vedrørende udbygning af lærer-forældresamarbejde, som lærerne ved Stavnsholtskolen i Farum har taget initiativet til. Forsøget vil bl. a. bygge på, at forældrene ved tilbagevendende skriftlige redegørelser for lærernes intentioner med de enkelte dele af undervisningsforløbene gøres bedre motiverede og bedre forberedt til på møder at gennemdrøfte tingene med lærerne. Vigtigt er også, at forældrene ved, at lærerne er oprigtigt interesseret i sådanne drøftelser. — I dagbl. Aktuelt fremsætter amanuensis Sven Tyssen, Danmarks Pædagogiske Institut, nogle synspunkter vedrørende karakter-skalaen og enhedsskolen. 13-skalaen bør afløses af en skala med få trin og nye kvalitative principper indbygget. Det forlyder, skriver han, at UM er blevet pålagt et udredningsarbejde med henblik på en forenkling af 13-skalaen. 16.9. LO går nu mere aktivt ind i arbejdet med at styrke kontakterne med folkeskolen. Et hovedmotiv er at bidrage til at skoleelever får et reelt billede af arbejdslivet præsenteret inden de forlader skolen. Bl. a. er man påbegyndt en større produktion af undervisningsmaterialer, og man bestræber sig på at gøre sig gældende i de lokale kontakter mellem skoler og virksomheder. 19.9. Iflg. Weekendavisen vil regeringen i den kommende folketingssamling forelægge forslag til principbeslutning om, at alle unge skal tilbydes 12 års uddannelse, hvoraf de sidste tre år skal være både erhvervs- og studieforberedende. 23.9. Minavisen gør opmærksom på, at mens folkeskoleloven foreskriver minimum 24 ugentlige timer for elever i 6. klasse og de flg. klasser, så optræder der i UMs cirkulære om timetal en ny minimumsgrænse på 22 timer for 8. og 9. klassesetrin. — I et notat

til folketingets undervisningsudvalg påpeger UM Ritt Bjerregaard iflg. dagbl. Politiken, at uddannelses- og erhvervsvejledningen i folkeskolen må styrkes. Dette skal bl. a. modarbejde tendenser til at for mange søger videregående uddannelser, hvor de afvises eller viser sig fejlplacerede. – Forsøg med samordnede læreruddannelser ved Odense og Ålborg universitetscentre vil blive planlagt og forelagt Folketingets undervisningsudvalg med henblik på snarlig iværksættelse. Oplysningen fremkommer som et svar fra UM Ritt Bjerregaard på spørgsmål fra fhv. UM Tove Nielsen, der havde ønsket garantier for, at intet blev sat i gang, før det havde været forelagt folketinget. Det af Tove Nielsen nedsatte udvalg til overvejelse af spørgsmålet om forsøg med samordnede læreruddannelse har enigt svaret, at der er behov for sådanne forsøg. 30.9. I en samtale med Minavisen bekræfter fuldmægtig Henrik Helsted, UM, at det obligatoriske timetal på 8. og 9. klassetrin kan komme ned på 22 og endda endnu lavere, dersom elevtallet i klassen er lavere end 22.

Oktober

1.–15.10. Ved UM Ritt Bjerregaards udsendelse af bekendtgørelse af de nye formål med undervisningen i folkeskolens fag er det formålet for faget historie, der har dagspressens største interesse. Mange glæder sig over, at det nationale er styrket, andre beklager risikoen for, at den ny formålsparagraf vil være ringere baggrund for en elevaktiviserende undervisning. 17.10. Til Weekendavisen udtaler UM Ritt Bjerregaard, at hendes ændring af formålet med folkeskolens musikundervisning til at omfatte arbejdet med »salmer og sange, som indgår i den folkelige tradition« har samme baggrund som hendes ændring af historieformålet: det er vigtigt at fastholde en kulturel tradition. 30.10. UM Ritt Bjerregaard har nedsat Uddannelsesråd for grundskolen, et af de fire sektorråd under CUR. Som formand er udpeget skoledirektør Holger Knudsen, Ballerup. DLF har fremlagt »Uddannelsessystemet – et indlæg i debatten«, som både indeholder synspunkter om videreudviklingen af de 16–19-åriges uddannelsesforhold med bl. a. vægt på kombination af erhvervs- og studieforberevende undervisning og synspunkter på folkeskolens forhold, herunder forslag om, at børnehaveklasse- og børnehaveklasse gøres obligatoriske, og at skoleforløbet gøres mere samfundsrelevant gennem styrkelse af praktiske elementer i undervisningen og

elevernes kontakt med samfundslivet udenfor skolen. 31.10. På DLFs repræsentantskabsmøde fastslår UM Ritt Bjerregaard, at planerne med helt fri adgang til gymnasiet kan medføre, at man må anbefale elever, der sigter mod gymnasiet, at tage tysk i folkeskolen, eller evt. at det gøres muligt at tage ekstra undervisning i tysk i det første gymnasieår.

November

12.11. Rapporten fra det omfattende forsøgsarbejde i Brovst kommune i Nordjylland foreligger nu færdigudarbejdet og møder en del kritik fra Folkeskolens Forsøgsråds side foruden de meget positive kommentarer, rådet har til forsøgets igangsættende og inspirerende virkning i selve Brovst kommune. Forsøget omfattede gennemførelse af enhedsskole i nært samarbejde mellem lærere, elever og forældre.

14.11. UM Ritt Bjerregaard har udarbejdet forslag til gymnasielovsændring, sådan at der bliver fri adgang til gymnasiet, uanset på hvilket niveau, man har læst de centrale boglige fag i 8.-10. klasse. Men det bliver en forudsætning for optagelse, at man har haft tysk som fag fra 7.-9. klasse. Fhv. UM Tove Nielsen udtaler, at Venstre er imod fri adgang, idet det dels vil svække gymnasiets standard, dels vil være at se fuldstændig bort fra den erkendelse, der førte til bevarelse af niveaudelt undervisning i visse fag på folkeskolens ældste klassetrin.

22.11. Dagbl. Information skitserer hovedlinier i en kommende redegørelse fra CUR om uddannelsesplanlægning i de næste 15 år. Redegørelsen opstiller tre hovedforslag, som hver bygger på sit grundlæggende princip: uddannelsessystemet på lighedsidealets grund, uddannelsessystemet styret af erhvervs- og beskæftigelsesudviklingen og uddannelsessystemet, hvor den individuelle personlighedsudvikling er prioriteringsgrundlaget. 28.11. DLF, LO og DA anbefaler UM Ritt Bjerregaard, at bekendtgørelsen om de timeløse fag i folkeskolen, bl. a. arbejdskendskab og erhvervsorientering, kommer til at indeholde vejledende timetal over hele skoleforløbet. De timeløse fag skal behandles især i dansk- og samtidsorienteringstimerne, samt i klassens time.

December

3.12. Regeringen fremlægger nu forslag til principbeslutning om et 12-årigt uddannelsesforløb for alle, sikret gennem gratis undervisning og tilskud, der muliggør det for alle at tage imod uddannelsestilbuddet.

En kombination af almenfag og erhvervssigtende fag skal indgå i alle undervisningsforløb på 10.-12. uddannelsesstrin, og det tilstræbes, at periodisk praktisk beskæftigelse kommer til at indgå ikke blot som del af erhvervsuddannelserne. 8.12. Til Berl. Tid. udtaler fhv. UM Tove Nielsen, at Venstre er imod regeringens forslag om 12-årig uddannelse og vil imødegå det i folketingets behandling. 11.12. Som kommentar til en Gallup-undersøgelse om disciplin i skolen, arrangeret af Berl. Tid., udtaler fmd. for foreningen Skole og Samfund, forstander Eigil Brinch til samme dagblad, at mange forældre er bange for at tage et medansvar for skolen, at lærerne føler sig svigtet, og at forældre må lære et helt nyt solidarisk forhold til skolen. 19.12. I Københavns kommune vil man nu indføre 1.-klasser med kun 17 elever for at imødegå vanskelighederne ved de stadig faldende elevtal i kommunens skoler. Ved at starte med så små klasser kan man nemlig på et højere klassetrin sammenlægge 2 klasser og få en økonomisk og pædagogisk forsvarlig klassekvotient. Ellers måtte man fortsætte med at opsplitte klasser for at komme frem til acceptable klassekvotienter på de højere klassetrin.

Januar 1976

11.1. Der viser sig tendenser til, at DA og LO konkurrerer om at komme stærkest ind i folkeskolen med det materiale, de respektive sammenslutninger fremstiller til folkeskolens undervisning vedrørende arbejdslivet. Dette bekræftes overfor Morgenavisen Jyll.-Posten af uddannelses- og erhvervskonsulent i Århus amt Ejnar Grønbæk. Mens en LO-pjece understreger, at det ikke er nok at forhandle med arbejdsgiverne, »der må også arbejdes politisk«, ønsker man via DA-pjecen »at danne bro på de felter, hvor der findes et naturligt interessefællesskab mellem arbejdsgiverne, lønmodtagerne og andre grupper i samfundet ... et bolværk mod urimelige krav til arbejdsgiverne ...«

14.1. Landets gymnasier har fået meddelelse om, at de ny adgangsregler til gymnasiet først vil træde i kraft sommeren 1978. 15.1. Forslag til folketingsbeslutning om forsøgsuddannelser for det 10.-12. uddannelsesår har ved Folketingets førstebehandling fået en temmelig negativ modtagelse af et flertal i tinget.

24.1. UM Ritt Bjerregaard har i Folketinget fremlagt forslag om indførelse af fri adgang til Gymnasiet. Det skal efter forslaget blot

være en betingelse for optagelse, at eleven har haft tysk i 7.-9. skoleår, og latin i 9. klasse for at blive optaget på sproglig linie. Fhv. UM Tove Nielsen finder det illusorisk at tro, at alle efter 9. klasse vil kunne klare gymnasiekravene; Venstre vil kræve, at eleverne beviser deres færdigheder før optagelse i gymnasiet. Også flere andre »borgerlige« partier tog afstand fra forslaget.

Februar

3.2. Københavns biskop Ole Bertelsen slutter sig nu til den brede bølge af protester mod nedskæringen af folkeskolens kristendomsundervisning som har vist sig i de seneste måneder, senest også med deltagelse af århusianske præster. Ole Bertelsen beklager, at forældrene deltager så lidt i protesterne, idet han mener, at 1 ugentlig time er ødelæggende for et fag. 26.2. Morgenavisen Jyll-Posten kan meddele, at det almindelige indtryk er, at 90-95 % af eleverne vil have tysk i 7. klasse efter eget valg. Dette må ses i forbindelse med sammenkædningen mellem faget og optagelse i gymnasiet i de seneste forhandlinger om nye adgangsregler til gymnasiet. 27.2. Kr. Dagbl. orienterer om planerne for en ny karakterskala for folkeskolen. Uddannelsesrådet for Folkeskolen skal inden sommerferien udarbejde forslag til en forenklet karakterskala opbygget efter andre principper end den gældende 13-skala. Medlem af rådet, professor Kaj Spelling, Danmarks Lærerhøjskole, mener, at den ny skala bør bestå af ord i stedet for af tal.

Marts

2.3. Friskolebevægelsen er ved at sætte sin første blomst på gymnasiefronten. Planerne om et kristeligt landsgymnasium er nu iflg. Kolding Folkeblad så langt fremskreden, at man regner med at gymnasiet vil kunne begynde undervisningen i slutningen af 1977. 4.3. UM Ritt Bjerregaard har besluttet, at andre lærere end seminarieuddannede skal have adgang til at følge et liniefag eller tage pædagogisk speciale på seminarierne, meddeler Aalb. Stifts. 6.3. I anledning af, at biskop Henrik Christiansen har taget offentligt til orde mod anvendelsen af bl. a. Sven Wernstrøms bog »Kammerat Jesus« i folkeskolens undervisning, mener Kolding Folkeblad, at det er en god ide, hvis folk med forstand på tingene gav forældrene i skolenævnene en

vejledning i, hvor der kunne findes grund til at gribe ind mod lærerforslag til undervisningsmidler. Der henvises også til, at UM Ritt Bjerregaard for nylig har besvaret en forespørgsel i folketinget om tilladeligheden af at anvende et pornografisk undervisningshefte med henvisning til, at det er forældrenes sag i skolenævnet at tage beslutning i et sådant spørgsmål.

6.3. Efter udspil fra Bertil Haarder (V) har UM Ritt Bjerregaard meddelt amtsrådene, at en lille skole kan opretholdes såvel ved at lade en del timer være fælles for flere årgange som ved – som loven fastslår – at lade flere årgange gå sammen i en klasse. Vi skal have standset denne vanvittige centralisering, udtaler Bertel Haarder iflg. Kr. Dagbl. 26.3. Fhv. UM Tove Nielsen har ved et samråd mellem Folketingets undervisningsudvalg og UM Ritt Bjerregaard om den bebudede nye karakterskala udtalt, at Venstre ikke vil kunne acceptere en karakterskala for folkeskolen der kun indeholder 4 eller 5 trin.

Juni 1976

Gunhild Nissen